

Soud:	Nejvyšší soud
Datum rozhodnutí:	11/27/2012
Spisová značka:	29 Cdo 3779/2011
ECLI:	ECLI:CZ:NS:2012:29.CDO.3779.2011.1
Typ rozhodnutí:	USNESENÍ
Heslo:	Valná hromada
Dotčené předpisy:	§ 131 odst. 3 písm. d) obch. zák.
Kategorie rozhodnutí:	C

29 Cdo 3779/2011

U S N E S E N Í

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Filipa Čilečka a soudců doc. JUDr. Ivany Štenglové a JUDr. Petra Šuka v právní věci navrhovatelky **GEOPOL a. s.**, se sídlem v Ústí nad Labem, Český Újezd 249, PSČ 400 10, identifikační číslo osoby 25 00 59 44, zastoupené JUDr. Josefem Tichým, advokátem, se sídlem v Ústí nad Labem, Šaldova 217/7, PSČ 400 01, o zápis změn do obchodního rejstříku, vedené u Krajského soudu v Ústí nad Labem pod sp. zn. 9165/2010, 20663/2009, 23203/2010, B 901, o dovolání navrhovatelky proti usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 30. června 2011, č. j. 7 Cmo 266/2010-473, takto:

I. Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 30. června 2011,

č. j. 7 Cmo 266/2010-473, **se** ve výroku I. písmeno b/, kterým byl (zčásti) potvrzen první výrok usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 4. května 2010,

č. j. 9165/2010-445, 20663/2009-336, 23203/2010, B 901 ve spojení s usnesením ze dne 4. května 2010, č. j. 9165/2010-445a, 20663/2009-336a, 23203/2010, B 901, a ve výroku II. o nákladech řízení, **ruší**.

II. Zároveň **se ruší** i usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 4. května 2010, č. j. 9165/2010-445, 20663/2009-336, 23203/2010, B 901 ve spojení s usnesením ze dne 4. května 2010, č. j. 9165/2010-445a, 20663/2009-336a, 23203/2010, B 901, a to v rozsahu, v němž byl zamítnut návrh na zápis sídla navrhovatelky, zápis jejího předsedy představenstva s dnem vzniku funkce a členství v představenstvu 29. května 2009, zápis jejích členů představenstva s dnem vzniku jejich členství 29. května 2009, zápis způsobu jednání jménem navrhovatelky, zápis jejího předsedy dozorčí rady s dnem vzniku funkce a členství v dozorčí radě 29. května 2009 a členů dozorčí rady s dnem vzniku jejich členství 29. května 2009; v tomto rozsahu **se** věc **vrací** soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í:

Napadeným usnesením změnil odvolací soud zamítavé usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 4. května 2010, označené číslem jednacím „9165/2010-445, 20663/2009-336, 23203/2010, B 901“ (správně: F 20663/2009, F 23203/2009, F 9165/2010/ B 901-445), ve spojení s usnesením ze dne 4. května 2010, označeným číslem jednacím „9165/2010-445a, 20663/2009-336a, 23203/2010, B 901“ (správně: F

20663/2009, F 23203/2009, F 9165/2010 / B 901-445a), tak, že do obchodního rejstříku zapsal výmaz členů představenstva a dozorčí rady společnosti GEOPOL a. s. (dále jen „společnost“) a den zániku jejich funkce a změnu rozsahu splacení základního kapitálu (výrok I. písm. a/); ve zbývající části – týkající se zápisu změny sídla společnosti, zápisu jejího předsedy představenstva se dnem vzniku funkce a dnem vzniku členství v představenstvu 29. května 2009 a členů představenstva se dnem vzniku členství 29. května 2009, zápisu způsobu jednání jménem společnosti, zápisu jejího předsedy dozorčí rady se dnem vzniku funkce a dnem vzniku členství v dozorčí radě 29. května 2009 a členů dozorčí rady se dnem vzniku členství 29. května 2009 – usnesení soudu prvního stupně potvrdil (výrok I. písm. b/). Současně rozhodl o náhradě nákladů řízení před soudy obou stupňů (výrok II.).

Odvolací soud vyšel z toho, že:

1/ Dne 10. května 1998 se konala valná hromada (dále jen „valná hromada“) společnosti. K tomuto datu měla společnost celkem šest akcionářů – PhDr. V. Š. (20 ks akcií), V. V. (15 ks akcií), Ing. B. V. (20 ks akcií), J. P. (15 ks akcií), W. W. (10 ks akcií) a V. D. (20 ks akcií).

2/ Valné hromady se účastnili čtyři akcionáři (V. V., J. P., V. D. osobně a W. W. v zastoupení), kteří jednohlasně „obnovili“ mandát členům představenstva a dozorčí rady, zvoleným do funkcí na valné hromadě dne 30. května 1997. Dle stanov společnosti činí funkční období členů představenstva a dozorčí rady jeden rok.

Na tomto základě dospěl odvolací soud k závěru, že ke dni konání valné hromady byli všichni členové představenstva i dozorčí rady ve svých funkcích. Jelikož na valné hromadě nebyli z těchto funkcí odvoláni, k zániku jejich funkcí došlo v souladu se zákonem (§ 194 odst. 2 a 7, § 200 odst. 3 obchodního zákoníku /dále jen „obch. zák.“/, ve znění účinném ke dni 30. května 1998) a stanovami až uplynutím funkčního období dne 30. května 1998. Zároveň uzavřel, že ze zápisu z valné hromady nevyplývá, že by na valné hromadě byli opětovně zvoleni členové představenstva a dozorčí rady. Rozhodnutí „o obnovení mandátů“ označil soud za „irelevantní“ vzhledem ke skutečnosti, že v době konání valné hromady „tyto mandáty trvaly a nebyl proto důvod je obnovovat“.

Odvolací soud dále uvedl, že dle § 184 odst. 3 obch. zák. ve znění účinném do 30. listopadu 2009 svolávalo valnou hromadu akciové společnosti představenstvo, popřípadě jeho člen (dnes § 184a obch. zák.). Sám akcionář (na rozdíl od společníka ve společnosti s ručením omezeným) není oprávněn valnou hromadu svolat, ledaže jej k tomu zmocní soud. Vzhledem k tomu, že dne 30. května 1998 zanikl výkon funkce členům představenstva i dozorčí rady, (tehdy platný § 194 odst. 2 obch. zák. nestanovil, že k zániku funkce člena představenstva či dozorčí rady dochází nejpozději uplynutím tří měsíců od uplynutí jeho funkčního období, nebyl-li v této lhůtě zvolen nový člen), uzavřel odvolací soud, že společnost je od tohoto data bez představenstva a dozorčí rady. Z toho důvodu tak V. V. ani J. P. nemohli platně jménem představenstva svolat následnou valnou hromadu na 10. května 1999. Akcionáři na takto svolané valné hromadě, stejně jako na valných hromadách svolaných rovněž V. V. a J. P. jménem představenstva postupně na dny 8. května 2000, 6. května 2001, 6. května 2002, 6. května 2003, 6. května 2004, 6. května 2005, 6. května 2006, 23. dubna 2007, 23. listopadu 2007, 18. července 2008 a 29. května 2009, proto nemohli platně činit žádná rozhodnutí, tedy např. „obnovovat mandáty členům představenstva a dozorčí rady“. Tyto valné hromady tak byly svolány v rozporu se zákonem, a jsou tudíž „neplatné“.

Z prezenčních listin, které byly přílohou k zápisu z valných hromad, odvolací soud zjistil, že pouze valné hromady konané dne 29. května 2009 se zúčastnilo všech 7 akcionářů uváděných v seznamu akcionářů.

Na základě výše uvedeného dospěl odvolací soud k závěru, že nebyl dán důvod pro zamítnutí návrhu v části, ve které navrhovatelka požadovala provedení výmazu dosud zapsaných členů představenstva a dozorčí rady ke dni 30. května 1998, když tohoto data k zániku výkonu funkcí uplynutím funkčního období skutečně došlo. Ze stejného důvodu odvolací soud změnil usnesení soudu prvního stupně i v části, týkající se zápisu změny rozsahu splacení základního kapitálu, k jehož úplnému splacení došlo ke dni 6. února 1998. Ve zbytku usnesení rejstříkového soud jako věcně správné potvrdil.

Výslovně pouze proti výroku I. písm. b/ rozhodnutí odvolacího soudu podala navrhovatelka dovolání, ve kterém podrobně specifikovala skutečnosti, ve vztahu ke kterým se přezkumu domáhá. Přípustnost dovolání dovozuje z ustanovení § 237 odst. 1 písm. c/ občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“), jeho důvodnost opírá o ustanovení § 241a odst. 2 písm. b/ o. s. ř.

Dovolatelka namítá, že odvolací soud založil své rozhodnutí na posouzení otázky, jež byla dovolacím soudem dříve vyřešena odlišně. Své dovolání „zaměřuje“ až k té části rozhodnutí odvolacího soudu, „jíž byl zamítnut návrh na zápis změn odvozený od valné hromady konané dne 29. května 2009“, neboť u této valné hromady, byť byla rovněž svolána bývalými členy představenstva, nevznikly pochybnosti ohledně doručení pozvánek, stejně jako nevznikly pochybnosti o otázce volby členů představenstva a dozorčí rady, když „nešlo o vytýkané obnovení mandátu“, a dále návrh na zápis změny sídla a způsobu jednání za společnost.

Dovolatelka je přesvědčena, že „valnou hromadu nelze považovat za neplatnou“ jenom kvůli tomu, že byla svolána bývalými členy představenstva po zániku jejich mandátu. V té souvislosti poukazuje na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. dubna 2005,

sp. zn. 29 Odo 567/2004, a ze dne 23. února 2011, sp. zn. 29 Cdo 4946/2009, z nichž vyvozuje závěr, že účelem ustanovení § 185 odst. 3 obch. zák. je zajištění chodu společnosti za situace, kdy valná hromada není schopná se sejít a přijímat rozhodnutí – tedy i v případě, že společnost nemá představenstvo, které valnou hromadu svolává.

Dále poukazuje na § 183 odst. 1 obch. zák., podle něhož o vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady akciové společnosti platí obdobně ustanovení § 131 odst. 1 až 10 a 12 obch. zák. Tvrdí, že dle tohoto ustanovení nebyl důvod neplatnost usnesení valné hromady vyslovovat, neboť i kdyby došlo k porušení zákona nebo stanov při svolání valné hromady, nedošlo v jeho důsledku k porušení veřejného zájmu ani práv osob oprávněných se neplatnosti valné hromady domáhat podle § 131 odst. 1 obch. zák. Dodává, že valné hromady konané dne 29. května 2009 se zúčastnili všichni akcionáři. Odvolacímu soudu vytýká, že se tímto kritériem vůbec nezabýval, přičemž odkazuje na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 11. prosince 2007, sp. zn. 29 Odo 816/2006, a ze dne 27. dubna 2005, sp. zn. 29 Odo 445/2004.

Dovolání je přípustné podle § 237 odst. 1 písm. a/ o. s. ř., a to v intencích závěrů obsažených v usnesení Nejvyššího soudu uveřejněném pod číslem 52/1999 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek. V projednávané věci totiž odvolací soud posoudil práva a povinnosti účastníka jinak než soud prvního stupně. Dovolání je i důvodné.

Jak správně namítá dovolatelka, již v usnesení ze dne 11. prosince 2007, sp. zn. 29 Odo 816/2006, jež je veřejnosti dostupné na jeho webových stránkách, Nejvyšší soud dovodil, že **za situace, kdy se valné hromady zúčastnili všichni společníci (kterýžto stav nastal dle skutkových zjištění odvolacího soudu i v projednávané věci), nevysloví soud její neplatnost (jen proto), že byla svolána v rozporu se zákonem (§ 131 odst. 3 písm. d/ obch. zák.) Od tohoto závěru, ač učiněného v poměrech společnosti s ručením omezeným, se Nejvyšší soud nemá důvodu odchýlit ani v projednávané věci, kdy jde o akciovou společnost.**

Protože právní posouzení věci co do řešení otázky, na níž napadené rozhodnutí spočívá, není správné, Nejvyšší soud usnesení odvolacího soudu a spolu s ním i usnesení soudu prvního stupně podle § 243b odst. 2, věty za středníkem a odst. 3 o. s. ř. zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení (§ 243b odst. 3, věta první, o. s. ř.).

Právní názor odvolacího soudu je pro odvolací soud i pro soud prvního stupně závazný (§ 243d odst. 1, věta druhá a § 226 odst. 1 o. s. ř.).

V novém rozhodnutí soud prvního stupně mimo jiné nepřehlédne, že v řízení, jehož se kromě navrhovatelky žádný další účastník neúčastní, není zapotřebí rozhodovat o nákladech řízení.

Proti tomuto rozhodnutí není přípustný opravný prostředek.

V Brně 27. listopadu 2012

JUDr. Filip C i l e č e k
předseda senátu